

در مسیر «شکوفای سینمای ایران!

فوتبالی ها / عباس خواجهوند / ۱۳۸۹ / محصول شکوفای فیلم

چاپ شده در : مجله ۲۴

زمان انتشار : مرداد ماه ۱۳۹۰

این نوشته با حذف عنوان «در مسیر شکوفایی سینمای ایران!» در مجله ۲۴ به چاپ رسید.

(۱)

بدیهی است که ایده کلی پرداختن به زد و بندهای پس پرده فوتبال باشگاهی ایران و نوع تیم داری و آوردن سرمربی و ترانسفر بازیکن و غیره، چه در بخش های معمول و معقول و طبیعی اش و چه در خصوص دروغ هایی که البته هرگز به بزرگی و بلاهت باری دروغ مرکزی فیلم «فوتبالی ها» نیست (جا انداختن یک «حمومی» به جای یک مربی برزیلی به نام سوکراتس که یک نفر از شخصیت های فیلم هم نمی گوید چرا او تصادفاً هم نام کاپیتان برزیل در جام جهانی ۱۹۸۶ است!) می تواند محور دو سه فیلمنامه جذاب و پر پیچ و خم باشد. اما شکلی که فیلم «فوتبالی ها» از آن نتیجه گیری می کند یعنی این که به دلیل تقویت دوستی های بازیکنان تیم، همان حمای را با آشکار کردن هویت اصلی اش به عنوان سرمربی تیم «رعد» که حالا وارد لیگ برتر شده روی نیمکت آن بنشانند و سکان تیم را به دستش بدهند، از فرط عقب ماندگی و واپس گرایی باورنکردنی است. این را به لحاظ تفکر ضدفرهنگی، ضدفوتبالی و ضد واقعیت روز که در فیلم حاکم شده، عرض می کنم. وگرنه در بحث نحوه پرداخت همین قصه و افکار که فیلم کوچک ترین امیدی باقی نمی گذارد. رضا شفیعی جم در نقش مربی خانه نشینی که مثلاً قرار است بدل از علی پروین باشد، دهان و بیان خود را به قدری آماتوری برای تقلید بیان سلطان به کار می گیرد که بی تردید در هر کلاس پسرانه اول دبستان این مملکت، دست کم پنج نفر می توانند صدای پروین را بهتر از او بازسازی کنند! نوع گریم سوکراتس، رفتار و بازی وردست/مترجم او، شوخی های مربوط به اعتیاد بدنساز تیم، تهدیدهای پدربزرگ (احمد پورمخبر) برای بازگرداندن نوه اش (مهدی امینی خواه) به تیم و نوع لو رفتن و بعد فرار سوکراتس به

قدری سردستی و خام و بی جان است که واقعاً به نظر می آید با استعانت از سنت مرضیه فیلمفارسی، بی متن و به طور آنی و سرصحنه و بدون ربط به قبل و بعد داستان، فیلمبرداری شده اند.

(۲)

مهم این نیست که پویا فیلم به سرکردگی حسین فرحبخش (در مواردی چون «افراطی ها») و شکوفا فیلم با این سطح سلیقه داریوش بابائیان از سال ها پیش از «شور عشق»* که تنها برنده جایزه فقید و ضروری زرشک زرین در تاریخ سینمای ایران بود تا امروز، فیلم هایی از این دست می سازند و میانگین شعور سلیقه ای تماشاگر را زیر چهار سال فرض می کنند. مهم تر این است که به رغم ادعاهای چندباره مسئولان سینمایی مبنی بر این که «دیگر فیلم مبتذل در این سینما اکران نخواهد شد»، فیلمی با ساخت سطح پایین تر از اغلب محصولات روی پیشخوان سوپرمارکت های سراسر کشور، مانند «فوتبالی ها» روانه پرده سینماها می شود. مصداق دو واژه «فرهنگ» و «ارشاد» که عنوان وزارتخانه متبوعه است، در کدام لحظه از این عملکرد مشاهده می شود!!؟

* فیلم های ستاره دار متن محصول شکوفا فیلم هستند و به تهیه کنندگی داریوش بابائیان ساخته شده اند.